

คู่มือการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์
ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์

พ.ศ.2558

สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

เนื่องจากโรคระบาดสัตว์บางโรคเป็นโรคระบาดร้ายแรงในสัตว์ทุกชนิด และสามารถติดต่อมาสู่คนได้ ทำให้คนป่วยและอาจเสียชีวิตได้ หากเกิดโรคระบาดที่ร้ายแรงต้องมีการทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือมีเหตุอันควนสงสัยว่าเป็นโรคระบาดหรือสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะโรคระบาด ในพื้นที่เกิดโรคระบาดทั้งหมด เพื่อกำจัดแหล่งแพร่เชื้อโรคและหยุดการระบาดของโรคไปยังอีกพื้นที่หนึ่ง

คู่มือฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ใช้เป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘

สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การดำเนินการทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘

- ตามมาตรา ๑๓ (๔) ให้อำนาจหน้าที่แก่ สัตวแพทย์ที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๑๑ โดยมีอำนาจสั่งการตามหลักวิชาการด้านสัตวแพทยศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ป้องกันและกำจัดโรคระบาด โดยออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์จัดการ ดังนี้

๑. กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยไว้ในเขตตามวิธีการที่กำหนด หรือให้ได้รับ การรักษาตามที่เห็นสมควร

(๒) ฝัง หรือเผาซากสัตว์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ณ ที่ที่กำหนด ถ้าการฝังหรือเผาไม่อาจทำได้ ให้ทำลายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร

(๓) กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ที่อยู่ร่วมฝูงหรือเคยอยู่ร่วมฝูงกับสัตว์ที่ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยหรือตาย ไว้ภายในเขตตามวิธีการที่กำหนด หรือให้ได้รับการป้องกันโรคระบาดตามที่เห็นสมควร(๔) ทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือสัตว์หรือซากสัตว์ ที่เป็นพาหะของโรคระบาดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้ชดใช้ราคาแก่เจ้าของ สัตว์หรือซากสัตว์ไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของราคาสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งอาจขายได้ในตลาดท้องที่ก่อนเกิด โรคระบาด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่กรณีที่เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ได้ จงใจกระทำความผิดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๕) กำจัดเชื้อโรคที่อาหารสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาดตามวิธีการที่กำหนด

(๖) ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคระบาดในที่ที่มีเชื้อโรคระบาดหรือสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด ตามวิธีการที่กำหนด

ขั้นตอนการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาดหรือสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด

๑. ภาครัฐจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคาสัตว์ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคาสัตว์หรือซากสัตว์ที่ถูกทำลาย โดยคณะกรรมการประเมิน ประกอบด้วยสัตวแพทย์หนึ่งคน และพนักงานฝ่ายปกครองท้องที่หรือพนักงานส่วนท้องถื่นอย่างน้อยสองคน เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน โดยประเมินราคาสัตว์หรือซากสัตว์ที่ถูกทำลายตามกฎกระทรวงกำหนดค่าชดใช้ราคาสัตว์ที่ถูกทำลายอันเนื่องมาจากเป็นโรคระบาด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด พ.ศ.๒๕๖๐

๒. ให้สัตวแพทย์ผู้มีอำนาจสั่งทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ตามประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด พ.ศ.๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์และจัดทำบันทึกสั่งทำลายสัตว์หรือซากสัตว์

๓. คณะกรรมการประเมินราคาสัตว์ทำบันทึกการประเมินราคาสัตว์ที่อาจขายได้ในตลาดท้องที่ก่อนเกิดโรคระบาด จากนั้นแจ้งให้เจ้าของสัตว์ทราบ ถ้าเจ้าของพอใจในราคาประเมินให้ลงนามว่าพอใจราคาที่คณะกรรมการประเมิน

๔.คณะกรรมการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ดำเนินการควบคุมการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ให้เป็นไปตามประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหนะของโรคระบาด พ.ศ.๒๕๕๘

๕.กรณีเบิกเงินค่าชดใช้ในในการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรวบรวมหลักฐานส่งให้สำนักงานปศุสัตว์เขตตรวจสอบและส่งหลักฐานให้ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ แจ็งกมลิ่ง เพื่อโอนเงินเบิกจ่ายเงินค่าชดใช้ในในการทำลายสัตว์ของเกษตรกรไปยังสำนักงานปศุสัตว์เขตต่อไป ซึ่งหลักฐานเอกสารประกอบด้วย

-รายงานการเกิดโรคระบาดในท้องที่และแนบผลการวินิจฉัยโรค

-คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินราคาสัตว์

-บันทึกคณะกรรมการประเมินราคาสัตว์

-คำสั่งคณะกรรมการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์

-บันทึกสั่งและรับคำสั่งทำลายสัตว์หรือซากสัตว์

-บันทึกผลการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์

-รูปภาพการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์

-แบบ กปศ.๑๒

-สำเนาบัตรประจำประชาชนเจ้าของสัตว์

-สำเนาทะเบียนบ้านเจ้าของสัตว์

-แบบ ๑๐